

XXXIV. redovno savjetovanje HUKZP
„KAZNENO PRAVOSUĐE – IZAZOVI SADAŠNJE REGULATIVE I
BUDUĆEG RAZVOJA”, Opatija, 2. 12. - 4. 12. 2021.

OPSEG SUDSKE KONTROLE SPORAZUMA STRANAKA

Izv. prof. dr. sc. Ante Novokmet

Sveučilište J.J. Strossmayera u Osijeku, Pravni fakultet Osijek

Katedra kaznenopravnih znanosti

ante.novokmet@pravos.hr

Dražen Tripalo, mag. iur.

Sudac Vrhovnog suda Republike Hrvatske

Ovaj je rad financirala Hrvatska zaklada za znanost projektom “Sustavni pristup modelima konsenzualne pravde u hrvatskom kaznenom postupku” (IP-2019-04-1275)

SADRŽAJ

1. Otvoreni problemi i pitanja sudske kontrole sporazuma stranaka u hrvatskom kaznenom postupku
2. Sudska kontrola sporazuma stranaka u praksi ESLJP-a
3. Rezolucija Parlamentarne skupštine VE o sporazumima u kaznenom postupku
4. Kritički osvrt na normativno uređenje opsega sudske kontrole sporazuma stranaka

OPSEG SUDSKE KONTROLE SPORAZUMA STRANAKA

Izv. prof. dr. sc. Ante Novokmet
Dražen Tripalo, mag.iur.

Otvorena pitanja sudske kontrole sporazuma stranaka u hrvatskom kaznenom postupku

Problemi?

1. Problem izricanja relativno blagih sankcija ?
2. Dominantan utjecaj stranaka na ostvarivanje politike kažnjavanja počinitelja kaznenih djela ?
3. Nedovoljno jasno propisane ovlasti suda da kontrolira je li kazna o kojoj su stranke postigle sporazum primjerena individualnoj krivnji optuženika ?

OPSEG SUDSKE KONTROLE SPORAZUMA STRANAKA

Izv. prof. dr. sc. Ante Novokmet
Dražen Tripalo, mag.iur.

Otvorena pitanja sudske kontrole sporazuma stranaka u hrvatskom kaznenom postupku

Pitanja?

1. Koja je uloga suda u postupku sklapanja sporazuma ?
2. Što može biti predmetom sudske kontrole ?
3. Je li sud ovlašten odbiti izjavu za donošenje presude na temelju sporazuma stranaka ako smatra da vrsta i mjera kazne o kojoj su se stranke sporazumjеле ne odgovara
 - a) stupnju krivnje počinitelja kaznenog djela,
 - b) svrsi kažnjavanja,
 - c) olakotnim i otegotnim okolnostima konkretnog slučaja

Sudska kontrola sporazuma stranaka u praksi ESLJP-a

Deweer protiv Belgije

- Sporazum o priznanju krivnje nije protivan čl. 6. EKLJP
- Okrivljenikov pristanak
 - slobodan
 - izričit
 - nedvosmislen

OPSEG SUDSKE KONTROLE SPORAZUMA STRANAKA

Izv. prof. dr. sc. Ante Novokmet
Dražen Tripalo, mag.iur.

Sudska kontrola sporazuma stranaka u praksi ESLJP-a

Natsvlishvili i Togonidze protiv Gruzije

KRITERIJI ZA OCJENU USKLAĐENOSTI S ČL. 6.:

- A) okrivljenik mora prihvatiti sporazum potpuno svjestan svih činjenica slučaja i pravnih posljedica sklopljene nagodbe na potpuno dobrovoljnoj osnovi,
- B) sadržaj sporazuma, kao i pravičnost postupka koji je prethodio sklapanju nagodbe, moraju biti podvrgnuti **dostatnoj** sudskoj kontroli.

OPSEG SUDSKE KONTROLE SPORAZUMA STRANAKA

Izv. prof. dr. sc. Ante Novokmet
Dražen Tripalo, mag.iur.

Sudska kontrola sporazuma stranaka u praksi ESLJP-a

Ocjena **dostatnosti** sudske kontrole sporazuma:

1. sud nije bio vezan sklopljenim sporazumom te je imao ovlaštenje odbiti potvrditi takav sporazum ukoliko bi ustanovio da nije pravičan
2. domaći sud je bio ovlašten razmotriti prikladnost predložene sankcije kaznenom djelu stavljenom na teret okrivljeniku
3. sud je ispitao jesu li optužbe koje su stavljene na teret okrivljeniku bile čvrsto utemelje i potkrijepljene dokazima *prima facie*
4. sud je ispitao i potvrdio sklopljeni sporazum na javno održanom ročištu

OPSEG SUDSKE KONTROLE SPORAZUMA STRANAKA

Izv. prof. dr. sc. Ante Novokmet
Dražen Tripalo, mag.iur.

Rezolucija parlamentarne skupštine Vijeća Europe o sporazumima u kaznenom postupku

- Parlamentarna skupština Vijeća Europe
 - 2017. pokrenula inicijativu za proučavanje primjene sporazumnih postupaka u praksi, uključujući i pregovaranje o priznanju krivnje te analizu dobre prakse, rizika i problema
 - 17. rujna 2018. Odbor za pravna pitanja i ljudska prava „Izvješće o sporazumima u kaznenom postupku”
 - Rezolucija Parlamentarne skupštine od 12. listopada 2018.

OPSEG SUDSKE KONTROLE SPORAZUMA STRANAKA

Izv. prof. dr. sc. Ante Novokmet
Dražen Tripalo, mag.iur.

Rezolucija parlamentarne skupštine Vijeća Europe o sporazumima u kaznenom postupku

Zajednički minimalni standardi:

1. obvezatna pravna pomoć odvjetnika u postupku sklapanju nagodbe,
2. sklapanju sporazuma mora prethoditi istraga o navodnom kaznenom djelu, a rezultati tako provedene istrage moraju biti razotkriveni obrani prije pokretanja postupka sporazumijevanja,
3. sudska kontrola ključnih elemenata sporazuma o priznanju krivnje (kontrola mora uključiti provjeru vjerodostojnosti i dobrovoljnosti danog priznanja te prikladnost sankcije koja proizlazi iz sporazuma o priznanju krivnje),

OPSEG SUDSKE KONTROLE SPORAZUMA STRANAKA

Izv. prof. dr. sc. Ante Novokmet
Dražen Tripalo, mag.iur.

Rezolucija parlamentarne skupštine Vijeća Europe o sporazumima u kaznenom postupku

4. reduciranje dispariteta između kazne izrečene na temelju sporazuma i kazne koja se inače izriče na temelju provedene rasprave (tzv. trial penalty),
5. propisivanje prava okrivljenika na žalbu protiv presude donesene na temelju sporazuma stranaka,
6. praćenje pokazatelja rasne ili imovinske pristranosti ili diskriminacije u postupku sklapanja nagodbe

XXXIV. redovno savjetovanje HUKZP
KAZNENO PRAVOSUĐE – IZAZOVI SADAŠNJE REGULATIVE I BUDUĆEG
RAZVOJA, Opatija, 2. 12. - 4. 12. 2021.

Hvala na pažnji!

Izv. prof. dr. sc. Ante Novokmet
Sveučilište J.J. Strossmayera u Osijeku, Pravni fakultet Osijek
Katedra kaznenopravnih znanosti
ante.novokmet@pravos.hr

Dražen Tripalo, mag. iur.
Sudac Vrhovnog suda Republike Hrvatske